

GALESIA

Polu koyoto epi'ehina fayahi

1 ¹Poluita nani aposolo bo nohugo ya'ma bo moneuba noho melifi'ehina yabe. To bona'magi lili'naga meli nete'ahana yabe. Yesu Kilisito to aimo fili'ehinaguti le'mo ho ti'ehina bouba, afotifu Hu'ma ya'ma ai'a kaga'alo aposolo lolo hu'ohuna yabe. ²To nani nalalu'nigihiga luga'a maga nehana'a enali hiti moneka nohutoti ya'ma Yesuhi naga'a Galesia metoga minete bi'ahana bona'i lenali fayahi ya'ma koyoto nolepunagihe.

³Afotifu, Hu'mau to Sipi Boti Yesu Kilisito aitogati lehe'mose'na hiti fuluna'a hiti lenalitoga minomo tito mineno.

⁴Yesu ai afotifu Hu'ma ai kaga'alo ya'ma ho tilina kana'alo foipanauba lele'mo sibina nohinogo gulu ho letalina'mu yabe luto lali foipanati'mu yabe luto ya'ma ai'a gufa'a h'emi'ehina yabe. ⁵Ya hu'ehina'mu Hu'mamofihiga gi'amu fokehi liba liba huto mino lito buto minalibe. Ma'naka.

Ka lamana'a fato'i mone meni'ibe

⁶Lenali ya'ma Kilisitohi lehe'mose nasanagu molo emilabe luto elesa molo epi'ehina bomofitoga mino hepi bati hite meminese lenemegesa hi emilete fato monologu ya'ma bite lenegekesa melete kehelilata nehabe. Nani ya'mu ya'ma nehana'amu topa hoto oho luto nolu lepolobe. ⁷Ka lamana'a ya'ma fato fato ka meni'inaya fa'mene bona'i luga'amagi Kilisitohi ka'a ya'ma li sibina hilupi lite fato mono ka lu lepitemopotini li sibi sibi hite yamofihiga suhi hilata nehabe. ⁸Nanifi to kokulumaguti agelo moneubafi ka lamana'a afeha'alo lu lepiluta logo hepalugu naga'i lolo hiluta'aloko ni'ibe. ⁹Ya'ma kaga koyapa'i lu'ohuta ana'ago aku'i nolube. Mone'amagi ya'ma ka lamana'a afeha'alo lu melepi'ahanamo lu sibi hite fato'mofihiga lolo hite lu lepilana ya'ma logo hepalugu naga'i lolo hilana'mu yabe luto aku'i ya'ma nolube.

¹⁰Ka noluna ya'ma bona'magi bu gete laga'a kehelilabe luto nolufihe? O'e. Hu'mau ai'a bu genogo bati hilibe luto ya'ma nolube. Nani ya'ma

bona'magi nani kumu kehelinogo tilibe luto foya ya'ma nolufihe? O'e, to nani bona'magi nani kumu laga epesilina'mu sa sa nohufiye? O'e, Ya'ma hutita Kilisitohi kele kele bo'a lolo huto meminitota'mu yabe.

Polu aposolo lolo hu'ehinamofihhi hapa'a

¹¹Nalalu'nigita nani ya'ma kaga lu lepilugi kehelilo. Ka lamana'a lu lepi'ohunamo yamofihhi bona'magi enegekesa kehelite yamofihhi li huto hi'ahana meni'ibe. ¹²To melugu bona'magitogati meli'ohube. To bona'magi menelepi'ahana. Yesu Kilisitou ai'asigo lu hokolo huto huto lu nimi'ehinamo ni'ibe.

¹³Nani koyapa'i Yuta bo nohuto lali folagahatigu minoto ana'ina lolo huto moloto hu'ohuna'a alu lepugo keheli'ahabe. Nani ya'ma komopa'ni ule'ale huto Yesuhi ka'a keheli'ahana bona'i kalana'i molo epoloto enahalube luto enoho lifi he'mito enele'mo sibina sabana hu'ohunamo ni'ibe. ¹⁴Yuta yagapana'i nafalu'nigihhi enebe ligitu ito'nigihhi afo'nigihhi to tatatigihhi ka'ani ya'ma limi lalibe luto ana kauba amuya moloto minalibe luto luloto ya'ma amuya moloto ya hulata hu'ohunamo ni'ibe.

¹⁵Ya hulata hu'ohunamoya Hu'mau ai'a ya'ma afeha'aga ito'nifihhi ipagu nohugo bu goloto mehi nimito nele'mo eto huloto ai'a foya'a lilube luto elesa molo nimi'ehinamo ni'ibe. ¹⁶Elesa molo nimi'ehina ya'ma keheligo tigo ka'a ya'ma fegutoga bona'i enalitoga ka lamana'a lu yege hoto ya'ma luto lu hofa talane luto pana'amofihhi hapa'a lu huto huto nelepi'ehina. To ya hu'ehinaya ana kagamui ya'ma nani fato'i lu nimilo luto bona'magihhi suhi lolo huto loka meho epolo'ohunamo ni'ibe. ¹⁷To Yelusale hepatoga aposolo kohe tete lolo hite mine'ahana'a bu enagalube kagamui enoloka halube luto meti'ohunamo ni'ibe. Anaga mebuse ka me'i mone Alebia metoga fotoga buto minoto i behe huto Tamasiko hepatoga buto neheti'ohuna. ¹⁸Nehetito nohugo yalo kufu kana loebe monebe nobigo Pitahi bu galube luto Yelusale hepatoga nehetugo ai hiti loe salelegu mino'ohu'ina yabe. ¹⁹Ya huto nohu'igo aposolo bo luga'a bu meenogobe. Sipi Bomofihhi gona'a Yemesihi ya'ma aigo bu go'ohuna yabe. Yana bona'magi aposolo nele'mo ho meti'ahanagi Hu'mau ai'ago nele'mo ho ti'ehina. ²⁰To ya'ma nolunaya mone faga menolube. Ya'ma fayahi nokoyona Hu'mamofihhi bulo lama'naka luto fayahi nokoyobe.

²¹Yelusale hepatoga ya huto minoloto'ni ya'ma Silia metoga to Silisia metoga ya'ma buto mino'ohuna yabe. ²²To Yutia melugu Yesuhi pana'alobo'a ya'ma nogokabalo bu mege'ahana yabe. ²³Enali ya'ma bona'i luga'amagi kag'a lago ya'ma lite keheli'ahana: Kalana'i molo letoto lohoto ho lifi'ehina Yesuhi ka li sibina hilube luto hu'ehina bomo aku'i i gelehe huto bona'i ya'ma Yesuhi ka lamana'a lu noepibe. ²⁴Ya lite lilete ya'ma hapa'a kehelite nani kumu yabe lite Hu'mamofitoga fokehi hete enegelo hi'ahanamo ni'ibe.

Aposolo bona'i luga'amagi Poluhi lili'na'amu kehelite mele'ahana

2 ¹Ya hulago kufu kana'a 14 nobigo ya'ma Banabasi hiti le'ali Yelusale hepatoga aku'i i behe huto bulototi'a Taitasihi ya'ma le'moto buto moneka bu'ohuta. ²Yamofihhi fa'mene ya mebu'ohube. Hu'mau ka'a lu hokolo huto lu nimi'ehinalo ya'mu bu'ohuna yabe. Ya'ma fegutoga bona'i ka lamana'a ya'ma lu huto huto lu epilata nohuna ka ya'ma mono kalo enigihiti bo enali'anisigo li nupa hite suguna nehago beto hu epi'ohuna yabe. Nani ya'ma foya'a kohe toto lito mino'ohuna'a to aku'i yatai lito nominana'a yamofihhi fa'menena lolo hu lalibe luto nani foya'nimu buto beto epi'ohuna yabe. ³Ya hulago enali ya'ma Taitasi Giliki bo nohinaya yana'mu Hu'mamofihhi kaga kehelise bo ya'ma Yuta bo lolo hilibe luto gufa'alo laga huse'na'a hiti minalibe lu memolo ete'ahana yabe. ⁴Aku'i ema afetoga bona'i luga'a enali minete fagalo bo ya'ma ete folagahatigu suguna'i nehetite mine'ahanamagi enali ya suhi huto gufa'a laga hu etalune lite li'ahabe. Lali Kilisitotoga buto molo emiloto minoto li mele'ahana kamofihhi nagalugu memino'ohutamo ni'ibe. Enali yamofihhi hapa'a bu galune lite nelite keya ka lu laga huto lu'ehinamofihhi kele kele'i panana'a ana suhi hite kagagu lele'mo malalune lite kofohi kapo o'ehina. ⁵Enali ya bomagi lali'i lele'mo afetoga malalune lite nelago lali ka lamana'amofihhi hapa'amu kaba hu lepolo'ohuta ya'ma ka lamana'auba lenalitoga buto le'mo amuya malalibe luto ka'ani he'mito kana'a mone'ya hiti mege'i memolo'ohutamo ni'ibe.

⁶Ya higo enali mono kaba bona'magi mone fato ka hiti memele'ahana yabe. Enali lusi kaba bona'i mine'ahafi ya memine'ahafi nani keheli bati mehube. To ya nehafi menehafi kehelugo fa'menena ni'ibe. To Hu'mau ai bona'magihhi enugufa'anigo bu goloto enele'mo ho tila limila menohibe. Komopa'ani bu goloto ya nohibe. Ya huto ni'inaya nani Yelusale hepatoga buna yupahi ya'ma mono ka kaba bona'i enali kosaba ka mone lu menimi'ahana yabe. ⁷Enali ma lite keheli'ehite: Hu'mau ai Pitahi ya'ma Yuta bona'i enalitoga ka lamana'a lu huto huto lu epilibe luto lu eto'ehinamo ana suhi huto nani ya'ma fegutoga bona'i enalitoga ka lamana'a lu huto huto lu epilane luto lu neto'ehina, enali ya'ma keheli'ahana yabe. ⁸Pitau ai Hu'mamofihhi amuyalo ya'ma Yuta bona'magihhi aposolo lolo hu'ehina. Ana suko huto nani ya'ma Hu'mamofihhi amuyalo fegutoga bona'magihhi aposolo lolo hu'ohuna. ⁹Ya hulago Yemesiugo Pitaugo Yoniugo mono'mofihhi enikibina bo nehafihe lite keheli'ahana yamagi Hu'mau pa sose foya'alo le'mo hetofa hu'ehibe lite nani kumu ya lite keheli'ahana. Kehelilete lalalutifu yabe lite Banabasi hiti le'eyanugu li'ahana. Ya hilete lenali fegutoga bona'magitoga Hu'mamofihhi foya nelinogo laliti Yuta bona'magitoga nelinogo huto minalune lite lu mele'ahana. ¹⁰Enumuhi meni'ina bona'i enali limite

nehana'a i pebisa meho epolose enehe'malane lite nelite ya'ma kaga'asigo lu nimi'ahana. To ana foya emasana amuya moloto li'ohube luto kehelito nohunalo nohube.

Atioki hepato Polu Pitahi ka emeki'ehina ka'a

¹¹To Pitau ai Atioki hepato olago ai mone bati mehina suhi huto higo nani bu go bati huloto li gehesa nehago asaga bona'magihi bulo ka emeki'ohuna yabe. ¹²Kohe toto ya'ma fegutoga bona'i Hu'mamofihi ka'a kehelise'namagi hiti Pitagi hiti nose'na monekoluguti nelago aliha'a ya'ma Yuta bona'i mone luga'a Yemesiu enoho lifi'ehina'amagi elago bu enogoloto enali kumu luto lesa'a lu'ehina. Lesa noligo fegutoga bonatoga nose'na menose mo sito enali'i he'mi epolo'ehina. Fegutoga bona'i enali hiti enugufa laga mehuse'na minalibe lite lu mele'ahana bona enali kumu lesa lu'ehina. ¹³Ya huloto buto lelito ola lelito bula nohigo Yuta bona'i luga'a lalu'agi ana suhi hite kenetufa'ani loe hiti bona'magihi suhi lite Pitahi le'mo laga hina'a hago Banabasiu enalitoga molo emito enali suhi huto lesa lu'ehina. ¹⁴Ya hite minete ka lamana'amofihi kapogu fotogo hite mebago bu enogoloto'ni ya'ma bona'i luga'a enali enogobisalo ya'ma Pitahi ya luto lu emi'ohuna: Kai ya'ma Yuta bomo nohataya Yuta bona'i lolo huto moloto yanagu mebane. Fegutoga bona'i enali lolo hite melete nehananagu nobane. To kai henabe luto ya'ma fegutoga bona'i enali Yuta bona'i lolo hite melete nehananagu bilabe luto lu laga hu'ahana? Ya bati mehu'ehibe luto ka emeki'ohuna yabe.

Yuta bona'i hiti fegutoga bona'i hiti kehelu ule'ale hi'ahana'mu yabe luto enubuto bilata nohibe

¹⁵Lali ya'ma fegutoga bona'i sibigopa minelata nehana bona'i huto mehune. Yuta bona'i huto hu'ohutaya, ¹⁶yama luto kehelilata nohune. Moseu keya ka lu'ehina ya ema keheliya iloto foya'a lelito buto minenogoti foipanati su halina'a meni'ibe. Yesu Kilisito kumu yabe luto kehelu ule'ale huto foipanati meminenogo komopatigu le'mo bati hu'ehinogo minalune'mu hune. Ya luto keheliloto keya ka lu'ehina ka'amofihi foya'a lito buto minenogo foipanati meminenogo minalune luto Yesu Kilisito kumu kehelu emi'ohune. Keya ka lu'ehina kamofihi mege'i meelata nehanaya Hu'mau enele'mo lamana hilina'a ya'ma meni'ibe. ¹⁷To lali Yuta bona'magita Kilisitotoga buto i hepiloto foipanati su halibe luto nohutaya fegutoga bona'i tegi huto foipa nasana lilata nohutogo yana'mu henabe luto lilune? Kilisito ya'ma foipana lilo luto lele'mo bati hulata bo nohifihe? Ya luto meni'ibe. ¹⁸To nani tatatifu Moseu lu'ehina kaga yata'a kehelise amuyamofihi le'mo laba huto he'mito Kilisito kagalo mege'i nomolona bomofita aku'i i gelehe huto Mosehi kaga mege'i malalo linogo nani kumu keheligo lama'naka luto foipa

bo nohibe lite lilana'mu yabe. ¹⁹To ya'ma keya ka lu laga huto lu'ehina kamofihi nagalugu mone memino'ohunaya keya kamu'i fili'ehina bo tegi huto lolo huto ana kamofihi nagalugu menominobe. Hu'mamofihi kumu yabe luto minalube luto ho ti'ohunamo ni'ibe. Nani anamofihi foipana lilata nohuna'mu Kilisito hiti malipu yafalo fili'ehina moneka le'ehe'ahana lolo hu'ehinaya. ²⁰Ya hu'ohunaya yatai ya'ma minoto lito nohuna ya'ma nani'nigo minoto lito mehube. Kilisitou komopa'nigu minoto lito nohigo nugufaloti minoto lito nohuna. Ya'ma Hu'mamofihi pana'amu keheli ule'ale huto minolatana nohuto minoto lito nohube. Ai ya'ma komopa'a nanitoga mololoto minoto lito hina'a nani kumu yabe luto gufa'a he'miloto fili'ehinamo ni'ibe. ²¹Yesu nofilito Hu'mamofihi lehe'mose'na'a nele'mo hetofa hu'ehinamo ni'igo ya'ma li sibina huto he'miluna'a meni'ibe. Lu laga huto lu'ehina ka'a ema'alo keheliloto foipanati meminago Hu'mamofitoga lele'mo lamana higo mino'ehinalo ni'itita ya'ma Kilisitou ai'a fili'ehina'a fa'menena lolo hitine.

Keya ka hiti to Hu'mau kaga molo'ehina'a hiti

3 ¹Oho, Galesia bona'ise. Negi nagi'a lenali ya'ma ki'afu lenele'mo gopa napa hu'ehigo Kilisitohi ka lamana'alo ahe'mi'ahabe? Nani Yesu Kilisitohi malipu yafalo hago fili'ehinamofihi babeyafa'a lolo huto lu lepi'ohugo lenubutu bu go akutete bu ge'ahanamo ni'ina. Henabe luto aitogati he'mi'ahabe? ²Nasana mone kumu lenoloka halube. Kehelite lu nimilo. Lenali Hu'mamofihi Sikalafu'a hiya hite li'ahabe? Moseu keya ka lu'ehinana kehelite lilete li'ahana ni'ifihe? O'e, ya'ma meni'ibe. To Kilisitohi ka keheli bati hilete lenemehi emilete li'ahanamo ni'ibe. ³Hena'mu negi nete mine'ahana ni'ibe? Hu'mamofihi Sikalafu'mofihi kapo'alo hapi hite lelite tite bi'ahanamo yabe. Ya'ma yatai he'mite tafa kapomogu bite nehetilafihe? ⁴Lenalitoga kalana'i meletago huto hu'ehina nasana asaga'i ya suhi huto lenugupisalo ti'ehinamo fa'mene ni'ifihe? Ya huto meni'ibe luto nekesa nokehelube. ⁵Hu'mau ai'a Sikalafu'a molo lepolola to amuya nasana lenalitoga topa hose'na huto hula nohina bouba henabe luto ya nohibe. Keya ka keheliya ite mege'i melelago lenele'mo bati hulata nohifihe? To Kilisitohi ka lamana'a keheliya ite agoya hu emilago lenele'mo hetofa hulata nohinamo ni'ifihe? O'yo, ya'ma ni'ibe.

⁶Mono kagu Abalahahi hapa'a ya'ma lite fayahi keye'ahanamo ni'ibe: *Ai Hu'mamofihi agoya hu emito minago ya'mu lama'naka luto bati hina bo yabe luto lu molo eto'ehina.* ⁷Ya'mu ma lite kehelilo. Hu'mamofihi agoya hu emilata nehana'a enalisigo ya'ma Abalahahi panana'a lamana'a nehabe. ⁸Fegutoga bona'i enali Hu'mamofihi agoya hu emilenogo yamofihi foipana'ani li he'mi epalalibe. Koyapa'i mono bukugu Hu'mau ai'a Abalahahi ka lamana'a lu emi'ehina ya'ma lite kehelite mono kagu fayahi ma lite keye'ahanamo ni'ibe: *Kai agoya hu nimi'ahatalo lusa gi*

keto'ohuna ya'ma melugu bona'i asagatoga li su halube'mu hibe. ⁹Ya'ma Abalahau keheli ule'ale huto agoya hu emilata hu'ehina hetofa kapogu giyaka ito bu'ehina. To enali ana hite Hu'mamofitoga agoya hu emilata ana kapoloko ite bilana'a enali lusa'agu bi falalabe.

¹⁰To Moseu keya ka lu'ehina kagagu bi felelete ai mege mege nehana bona'i enali gumi'ani tinago salafa'a minalana'mu yabe. Hena'mube? Yamofih i mono bukugu ya'ma lite fayahi keye'ahanamo ni'ibe: *Moseu keya ka lu'ehina kaga yege yege'na ni'inagi yamofih i mone nesi keg'i'a mege'i memelese he'milana'a enali gumi'uba ho epalalibe.* ¹¹Bona'i mone'amagi Moseu keya ka lu'ehina kagagu bite i hepilete nehago ya'ma Hu'mau enele'mo bati hilina'a ya huto meni'ibe. Yamofih i hapa'a ahuto hu'ehibe. Yamofih i mono bukugu kaga mone ma luto ni'ibe: *Hu'mamofih i keheli ule'ale huto agoya hu emilago le'mo bati hu'ehina bouba ai minoba minoba huse'na'a lilina'mu yabe.* ¹²To keya ka mege'i malalata nehana Hu'mamofih i keheli ule'ale hite agoya hu emilata nehanalo enele'mo bati hilina'a meni'ibe. Enali keya ka mege'i malalata nehanamagi ana kaga lu'ehinana'a mone nesi'a mehe'mise asaga'i hu бага ilana bona'magi ana nehanalo minoba minoba huse'na lilana'mu yabe. To ya mehilanamagi enali gumi'ani tilina'mu yabe luto keya kagu ni'ibe.

¹³Ya huto ni'inaya keya kamomu'i lalitoga gumi'i ho'ehina'a kilisitou ai gupisa'alo li'ehina yabe. Ya huto keya kamofih i gumi'mofih i nagaluguti gulu ho leto'ehina yabe. Ananamomu'i mono bukugu ma luto ni'ina: *Yafalo halana bomofitoga gumi'i tilibe.* To Kilisitou ai lali kumu luto malipu yafalo fililoto ya'ma gumi'iloti lubuto bi'ehinagihe. ¹⁴To ai henabe luto ya huto fili'ehibe? Hu'mau Abalahahi lusa gi emito ka molo'ehina'a ya'ma fegutoga bonatoga hiti li huto hilibe luto yabe. To lali Yesu Kilisitohi keheli ule'ale huto aitoga agoya hu emiluta bona'i nohune luto Hu'mau ai Sikalafu'i epilube luto lu molo'ehina'mu yam'a keheliloto lilune'mu hune.

Keya ka hiti to Hu'mau kaga lu molo'ehina hiti

¹⁵Nalalu'nigita, nani babeyafa'a moneto lu moloto lilugi kehelilo. Bona'i loemale'i etali ana'ina mone kumu lite lu mu tifite fayahi kayala'ina etali moneuba lito ligofa hoto gupisalo ka mone molo emito loka hoto fayahi kayalina'a meni'ibe. ¹⁶To yana'mu Hu'mau ya'ma Abalaha to panana'a lenele'mo hetofa hilube luto mu tifito limito lu'ehinamo ya'ma panana'a asaga kumu melu'ehinamo ni'ibe. Moneko'i Kilisito kumu lu'ehinamo ni'ibe. ¹⁷Nani ya lu lepi'ohuna ka hapa'a ya'ma nolube. Hu'mau koyapa'i mono fe'nohi kumu lu mu tifito lenele'mo hetofa hilube luto lu molo leto'ehinamo ni'ibe. Ya hulago aliha'a kufu kana 430 nobigo Moseu keya ka lu'ehina ka'a huto hu'ehina. To keya ka lu'ehina ka'a aliha'auga Hu'mau lu leto'ehina ka'amofih i be meligilina'mu yabe.

Ya'ma yata'a lu molo'ehina ka fenene mehilube'mu hibe. ¹⁸Hu'mamofihi mono lusamofihi lubuto bise'na'a ya'ma keya kaguti ni'itita yamofihi Hu'mau kaga lu leto'ehina kagaguti melutita'mu yabe. Ya hu'ehina'a ya'ma meni'ibe. Hu'mau henabe luto Abalaha lusa gi eto'ehibe? Abalahau keya ka kehelito mege'i molo'ehinalo ni'ifi? O'e, ai Hu'mau lu molo eto'ehina ka'alo yabe. To lali lubuto bise'na'a lilutana ana huto ai lu molo leto'ehina ka'alo ni'ibe.

¹⁹Yamofihi ya'ma keya ka lu'ehina ka'a ya'ma hena'mube? Lu laga hu'ehina'mu ana'ina foipana lolo hulata nohutamofihi hapa'a lu huto hilibe luto nolelepigo Hu'mau molo'ehinamo ni'ibe. To molo lito buto minoto yamofihi lele'mo hetofa hilibe luto lu eto'ehina bo Abalahahi pana'a Yesu Kilisito huto hulenogo keya kamofihi kana su halibe luto lu'ehinamo ni'ibe. To keya ka lu'ehina ka'amo ya'ma agelo luga'amagi kokulugaluguti limite folagahatigu nohina bo Mosehi yanugu melelago lu limi'ehinamo ni'ibe. ²⁰To Hu'mau Abalahatoga ya'ma lusamofihi kaga molo'ehina'mu ai'asigo molo emi'ehina. Agelo bona'magihi ya'ma epilago enali lite epi'ahanamo ya'ma meni'ibe. To folaganugu minana bo meni'ibe. Hu'mau ai'a moneko'i nohina bo ai'ago ya'ma lusamofihi kaga lubuto bise'na'a limi'ehina yabe.

Moseu keya ka'a huto hilinamofihi hapa'a

²¹To Moseu keya ka lu'ehina kauba ya'ma Hu'mau lu limito molo'ehina ka'a be ligilifihe? Ya huto meni'ibe. Keya kauba lali le'mo amuya moloto minolata nohuta nasana ni'itita yamofihi lama'naka luto keya ka lu'ehina kauba foipanati li he'mi letenogo Hu'mamofihi bulo lamana bona'i nehabe luto ligo minaluta kapoti huto hitine. ²²Ya hu'ohutaya lali melugu bona'magita asaga'i foipanamofihi amuya nagalugu nohutogo yamofihi hapa'a mono bukuguti li huto hite mele'ahanamo ni'ibe. Ya hulago yana'mu ya'ma Yesu Kilisito kumu luto keheli ule'ale huto agoya hu emutogo lenubuto bilube luto lu molo leto'ehina yamofihi legeya'a liluta ahuto ni'ibe.

²³Yuta bona'i lali koyapa'i ya'ma lali Yesu Kilisitotoga keheli ule'ale huto agoya hu emise kapo huto mehigo keya ka lu'ehina kauba naga'i limigo nagalugu mino lito buto nobutogo keheli ule'ale huse'namofihi kauba huto hu lamana hu'ehina. ²⁴To keya ka yauba kaba hu letoto lele'mo bebe sose kapo lolo hulago nohutogo Kilisitotoga lele'mo malago ya'ma alihi Yesutoga agoya hu emito Hu'mamofitoga lele'mo lamana higo minaluta'mu yabe. ²⁵Lali agoya hu emise'namofihi kapo'a huto higo analo nobunogo keya kamofihi kaba'alo menominune.

²⁶To lenali ya'ma Yesu Kilisito kumu keheli ule'ale huto agoya hu emuta'mu yabe lite yata'isi asaga'i Hu'mamofihi yagapana'a lolo hite nehabe. ²⁷Mono nagami'i felelete Kilisitotoga molo emi'ahana silaga'i

Kilisitohi legegeto suhi molo emite hepi'ahana. ²⁸To ya hu'ehina'mu Yuta bona'i nehana to fegutoga bona'i nehana, keke keke'i yagapana'i lolo hite tina'a limina'a hite mine'ahana, fa'menego minelata hi'ahana boana'i fato hite minelata hi'ahana. Yamofihi su ho'ehigo yatai lenali asaga'i Yesu Kilisitotoga bite hepitemoneko koguna lolo hi'ahabe. ²⁹Lenali Kilisitohi naga'i lolo hi'ahana ni'inogomo yana'mu Abalahahi panana'a lolo hite nehite Abalahahi yogo fe'nohi Hu'mau molo etalube luto lu eto'ehina ya'ma asaga'magita lenali'na lolo hilube'mu hibe.

4 ¹Mone ma luto lilugi kehelilo. Pana'i lagaso'asiuba ai afo'afu fililenogo asaga yogo fe'nohi li nupa huto lilina pana'uba ai lagaso'asi nohinogo fa'mene enali keke keke pana'i kaba nehana tegi huto kaba nehi etabe. ²Lagaso'asi nohinogo go'agi afo'agi enali yogo fe'noha'a kaba hi etalana'mu yabe. To afo'afu kana'a molo'ehinaya tupa hulenogo aku'i lilina'mu yabe. ³Ana suhi ya huto lali koyapa'i Hu'mamofihi kagu olopa bona'magi suhi huto meminose melugu bona'magi lu laga hi'ahana ka mege'i mololata hu'ohuta yabe. ⁴Ya hulago aliha'a ya'ma kana'a molo'ehina ya'ma su nohago Hu'mau pana'a ho lifigo limito melugu o'ehina yabe. Ana pana'mofihi ito'afu melugu a'i yabe. To ana pana'uba huto huloto ai Mosehi keya kamofihi agoya hu etoto mino'ehina. ⁵Mino'ehina'mu lali ya'ma keya ka lu'ehina kamofihi nagaluguti gulu ho letelenogo Hu'mau lele'mo aitoga malalibe luto hu'ehinamo ni'igo lali Hu'mamofihi pana'a huto hilune'mu hune.

⁶To lenali Hu'mamofihi pana'i lolo hite nehana yabe luto Hu'mau pana'amofihi Sikalafu'uba komopatigu ho lifigo limi'ehina. Limito nohigo lali Hu'mamofihi kumu: Oho, Apaobe lulata huto nominone. ⁷Ya hu'ehina'mu lenali keke keke'i yagapana'i lolo hite nehanagopa Hu'mamofihi pana'a nehabe. To ai panana'a nehabe luto Hu'mamofihi mehi emise'namofihi ai felisa nasanamofihi afo'afu bo lolo huto neminabe.

Polu Galesia bona kumu keke'i lu epolo'ehina

⁸Fegutoga bona'i lenali koyapa'i Hu'mamofihi kumu keheliya meise faga faga lugefamofihi nasana keke keke'i hi epite minete nagalugu minete agoya hi epelete mine'ahana yabe. ⁹To yatai lenali Hu'mamofihi hapa'a bu go fotogo nehabe. Ya'mu ya'ma luto lu nolepube. Lama'naka. Hu'mau lenali'i bu lenogoto nohibe. Ya higo fa'menena gusunupa'a meni'ina felisa meni'ina yamofihi henabe luto aku'i lenogobisa emite ya'ma felemagihi nasana'mu agoya nehi etete neminabe? ¹⁰Ya hite nehite, Hu'mau kehelinogo bati hilibe lite fato fato yupahi kanalo to ikahi o boloto filito hu'ehina nohina kanalo to melekehi kufugu kanalo to lenekesa keheli keheli nehite fuli minelata nehana yabe. ¹¹Foya'nimofihi legeya'a lenalitoga huto mehinogo fenene hilibe luto kehelugo aku'i keta gofa nohibe.

¹²Nalalu'nigita, nani buka tito lilugi. Nani lenali suhi huto Moseu keya ka lu'ehina kamofih i nagaluguti nele'mo ho tigo ho tito nohube. Lenali nani suhi ya'ma bu go bati hite bu gete lilo. Lenalitoga mino lito nobugo lenali laga mehina nasana lolo mehi nete'ahanamo ni'ibe. ¹³Lenali keheli'ahabe. Nani koyapa'i keke'i luse'na nebesilago yata'a hapi huto ka lamana'a lu lepi'ohunamo ni'inagihe. ¹⁴To nugufa'nigu bati mehigo keta lepesi tegi hu'ehinaya nani fa'mene kosele'i melenoho'ehinamo ni'ibe. To mu lenipa hu'ehinamo ni'ibe. Lenali bu negete Hu'mamofih i agelo'a le'malana suhi hite nebe tigate nele'me'ahabe. To ana huto Yesu Kilisitohi le'malana suhi hite nele'me'ahabe. ¹⁵Ke, kana'a ya yupahi lenegelo sipi bite mine'ahanamo ya'ma yatai hiyaga nobibe? Lenali hapatini'mu lama'naka luto ma lu lepilugi kehelilo. Lenali lenubu he lilune lite lilenogomo fa'mene he lite nani'i nele'mo bati hite kimilune nelite lite fa'mene nimitita'mu mine'ahana yabe. ¹⁶To yatai kana'amofih i ka lamana'a lu nolepuna'mu yamofih i fatehe bonatini lolo nohufiye?

¹⁷Ya'ma faga mono ka lu lepilata nehana bona'magi lenele'mo netibe. To ya'ma nehana lenele'mo bati hilabe menehabe. Le'mo kela ho tila hilenogo nani kumu sibina hi netete enali'ani enigi'ani le'mo saga hilune lite amuya melete nehabe. ¹⁸Ana'ina lamana'amu yabe luto lenofokehi holata nohuta ya'ma bati hutomo ni'ibe. Lenalitoga buto minona yupahifi ya'mago meni'ibe. Kana'amu kana'amu lolo hilata nehinogo bati hilube'mu hibe. ¹⁹Panana'nimagita, nani lenali kumu luto keke'i luse aku'i nokehelube. Ana'magi yagapana'i ketalune'mu nehite keke'i lilata nehana, ya suhi huto keke'i luse'na sipi aku'i nokehelube. Kilisitohi babeyafa'a suhi huto lenalitoga huto hilibe luto lenali kumu kehelugo keta nebesilata nohibe. ²⁰Lenalitoga mele'isi buto lenogobisalo fato fato suhi huto kaga lepilube luto kehelilata nohuto lenali kumu negekesa yigi yigi nohube.

Hegago Selago etali keya'mofih i kaga

²¹Moseu keya ka lu'ehinamofih i agoya hu etalune lite lilata nehanamagita, lenoloka nohenogo lu nimilabe. Lenali keya ka lu'ehinamofih i fayaha'a nasana leka sete keheli fotogo mehafihe? ²²Yagu'ya ma lite keyete mele'ahanamo ni'ibe: Abalahahi ai pana'a loemo eteketo'ehina. Mone'i ya'ma keke'le pa'aua keto'ehina. To mone ya'ma mina fi emi'ahana a'uba keto'ehina. ²³To keke'le a'uba keto'ehina yamofih i fa'mene huto hu'ehina. To mina fi emi'ehina a'uba keto'ehina ya'ma Hu'mamofih i bulo lu emi'ehina ka'alo ya'ma keto'ehina. ²⁴To ya ka'amofih i komopa'agu nekisa'a mone ma luto ni'ibe: Ana ate loemo etali Hu'mau lu mu tifise ka'a loemo yamofih i babeyafa'a lolo hi'aha'ina. Lu mu tifisemofih i kaga'a mone ya'ma Sainai kosaguti lu huto hu'ehina yamofih i komopa'agu nehana bona'magi enali keya ka

lu'ehinamofihhi keke keke'i hi etete neminabe. Yamofihhi suhi huto keke keke a'i Hegahi yagapana'a lolo hi'ahana. ²⁵To Alebia metoga Sainai kosamofi kumu Hegahi kosa yabe lite lilata nehabe. To Hegau ai Yelusale hepatoga fa'mene metoga mino'ehina anamofihhi babeyafa'a nohibe. Yelusale hepa'i ya'ma Moseu keya ka lu'ehinamofihhi megusa'a lolo hite nehana bona'magihi koto hepa'animo ni'ibe. ²⁶To kokulumagu Yelusale hepa'mofihhi ni'ina yauba mina fite emi'ahana a'i Selau ai suhi huto yamofihhi ni'ibe. Yalo'i minete lite nehana bona'i ya'ma keya kamofihhi nagalugu menehabe. Ya hu'ehina'mu ana hepa'uba itotifu lolo hu'ehibe. ²⁷Ya hu'ehina'mu mono bukugu fayahi mone Sela kumu ma lite keye'ahanamo ni'ibe:

Namopa a'uba yagapana'i hiti huto
meketose mino'ahata,
kai komopakagu bati huto kehelibo.
Kai kagabu'i ginogo
yagapana'i meketose mino'ahata
keke'i meluse kaika kegelo bito minobo.
Hena'mube?

Ai baha'auga he'mi eto'ehina a'uga

yagapana'i ketalina'mu yabe.

Yagapana'i babu luto huto hilenogo

ai bo hiti nohina a'mofihhi

be ligilina'mu yabe,

ya luto ligo keye'ahana yabe.

²⁸Nalalu'nigita, lali Abalahahi pana'a Isakaha supo huto Hu'mau lepi'ehina ka'alo huto hu'ohune. ²⁹Fa'mene huto hu'ehinauga Hu'mamofihhi Sikalafu'mofihhi ka'alo huto hu'ehina bomofihhi ya'ma kalana'i mele etete luba ka li emi'ahana. Ana suhi yata'isi ya'ma huto hulago keya ka lu'ehina kamofihhi mege mege hite foya nelina bona'magi kalana'i mele letelata nehabe. ³⁰To ya hu'ehinaya mono bukugu ka'a hena hena huto ni'ibe? *Kele keke a'mo hiti ai pana'a hiti etali'i etoho lifi he'minogo bi'ino. Kele keke a'mofihhi pana'auga yogo fe'nohi aitoga li memalalibe. Mina fite li emi'ahana a'mofihhi pana'auga ai'asigo lilibe*, lite keye'ahanamo ni'ibe. ³¹Yana'mu nalalu'nigita, lali ya'ma keke keke a'mofihhi yagapana'i menohune. Mina fite emi'ahana a'mofihhi yagapana'a nohutaya. Hu'mamofihhi Sikalafu'mofihhi fe'nohi nasana'a lilutamo ni'ina'mu yabe.

Tafa'a nagalugu meminalutamofihhi ka'a

5 ¹Naga'i melepinogo minalabe luto Kilisitou ai'a gulu ho leto'ehinamo ni'ibe. Ya hu'ehina'mu bona'i luga'amagihi enali Mosehi keya kamofihhi nagalugu aku'i lenele'mo melenogo keke keke'i hi etalabe lite nelinogomo o'e lite amuya malalo.

²Nani Poluita lu lepilugi kehelilo. Lenali keya kagamu'i lugufa laga huto minalune lite keheli epilana ya hite, Kilisitohi lenehe'mose'nauba lenalitoga fa'menena lolo hilina'mu yabe. ³To aku'i lenelepi bati hilugi kehelilo. Mone'amagi enali keya kagamomu'i enugufa laga hilanamagi enali keya kamofihimege mege'i hite melete foya'a lelite bilana'mu mone kegi'a he'milete sibina hilana'mu yabe. ⁴Lenali luga'amagi keya ka kehelinogo foipanati meminenogo Hu'mamofihibu bulo lamana bona'i nohune lite nelana lenali Kilisito hiti hepitemu tifi'ahanamofihilaga hilete nehago aitogati lenehe'mose'na'anehe'mibe. ⁵To lali ya'ma Hu'mamofihisi Kalafu'mofihikeheli ule'ale hu'ohuta'mu yabe luto foipanati meminenogo Hu'mau lele'mo bati hu'ehina bona'i minalune luto yamofihigoya hu etoto minolata nohune. ⁶Yesu Kilisitotoga buto i hepito minaluta ya'ma lugufa laga huse'na to lugufa laga mehuse'na li nupa napa huto mone'na legeya'a meni'ina futu'a yabe luto lilune. Keheli ule'ale hulatanamofihifayaha'a komopatiguminelenogokomopati bona'iasagatogamalaluta'muko legeya'a yabe lilune'mu hune.

⁷Lenali monomofihikapo'a bati hite lelite nebinogomoneuba hena huto kapo fi hekini lo lepalago ka lamana'amu henabelite lenemegehi emi'ahanamo ni'ibe? ⁸Hu'mau elesa molo lepi'ehinabouba ai'amofihilenogo'na hoto ya suhi mehu lepole'ehinamo ni'ibe. ⁹Enali kagalilanana'ani ma luto ni'ibe: Mone yisiti nesi'auba palau'a nose'nagulimiloto nominago beleti nose'na yeye bito hofa toloto baga ilina'mu yabe. ¹⁰To lenalinanitoga bilabeluto kehelugoketa mehigo lu nolepube. Sipi Bomofitogahopilata'mu yabe luto Hu'mamofihifuluna'a lenugufagani'ilina'mu nani nokehelunasuhi huto lenalikehelilanyamofihibuto so kilune luto nokehelube. To lenele'mo sibi hulata nohina bo ai yisitiumose'naguminalinasuhi huto ya'ma foipana'amofihinona'a lilina'mu yabe.

¹¹Nalalu'nigita, nani bona'magihienugufalo Hu'mamofihikelaya kamofihilaga huse'na keya'a hiti minalabeluto fi lehe toto bu'ohuna ni'ititakalana'ilenugufalominalibeluto lu epito minotitaya'ma Yesuhimalipuyafalofili'ehinayamofihika'a lu nolepuna'mumu lenipa hulata nohinamofihisu hatita'mu yabe. ¹²To lenele'mo sibinahilata nehana enali'ani enugufa'ani asaga'i hobe laga hibe hite minalana ni'inayanani negelobilube.

¹³Nalalu'nigita, anamofihinagalugomone meminalabeluto elesa molo lepi'ehinamo ni'ibe. To nagalugumeminana'mu yabelite lenugufamofihibita hulata nohina nasanamofihikele kelesi mehi etalo. Komopatini epilete ai he'menogoi he'menogohite minalabe. ¹⁴Moseu keya ka lu'ehinaka'a li nupa huto hapa'a mone'mofihima huto ni'ibe: *Kaika'mu kehelilata nohata ya suhi huto kalalukagi kumu kehelito komopaka epilane.* ¹⁵Lenali ma he'mise. Yagamagisuhilite ai heni etago ai heni etagohite asaga'isibina hi lalabeluto kaba hu bati hilo luto lenegekesanolube.

Tafa komopatimofih i legeya'a hiti to Sikalafu'mofih i legeya'a hiti

¹⁶ Mone ma luto nolube. Lenali fana meha'a hiti Hu'mamofih i Sikalafu'uba lilina ka lilina ka hite melete hilo. Ya hilete tafa komopatiniuba ana'ina'mu bita hulata nohina nasanamofih i foya'a melilo. ¹⁷ Tafa komopatini ya'ma laga'auga Sikalafu'mofih i lu бага lu emilata nohibe. To Sikalafu'mofih i nasanauba tafa komopatimofih i ana huto lu бага lu emilata nohibe. Ya hilete etali luba sabo hite mina'igo lenali ana'ina lolo hite melete hilune lite babahi hite mele'isi ya mehabe. ¹⁸ Sikalafu'uba lenele'mo lolo hu'ehigo Moseu keya ka lu'ehinauba ya'ma kibina botini lolo mehilina'mu yabe.

¹⁹ Tafa komopatimofih i foya'a ya'ma suguna nasana ni'igopa ahuto hulata nohibe. Ma huto hulata nohinamo ni'ibe. Moko lise nasana to foipa nasana hiti asaga kolotana'a lugufamofih i buya hulata nasana yabe. ²⁰ To faga lugefa nasanamofih i fokehi holatana, nalisanauba komopa'ani li sibi hulatana, fatehe bona tegi hilata nehana to gulu gulu bilata nehanana luba sabo hulatana, siko hulatana, enali'ani keheligo tigo amuya melelata, to loko hite mine luga luga nehite minelata nasana. ²¹ To enipakafa enehete enele'mo laba hilatana to bia nagamito nete minelata nehana, nose'na li goli fite hiti ne su helatana to ana'ina luga'a ya suhi hite lilata nehana ya'ma nasana'mu koyapa'i alu lepi'ohunamo ni'ibe. To ya'ma aku'i yatai lenegekesa lito lu nolepunagihe. Ana foipana lilana'a enali Hu'mamofih i kapo'agu bi mefalalana'mu yabe.

²² To Sikalafu'mofih i legeya'a ma suhi huto hulata nohibe. Mehi lepito komopatini lepilata nohina, lenegelo bise'na hulata nehana, mino fulu huse'na, kosele'i melenohose bati huto minose'na, lenele'mo bati hulatana, komopatini lamana hite minolata, foyagu agoya emilata nohuto Hu'mamofih i kaga'a mone kegi'a mehe'milata, ²³ legeso huto limito minolatana lenugufamofih i laga lepesise'na kaba hilata nasana yanamo ni'ibe. ²⁴ To Yesu Kilisitohi naga'i lali tafa komopatimofih i bita hulata nasana to foipana'mu enuluhaya ilatamofih i aho filigo fa'menena lolo hu'ehinamo ni'ibe. ²⁵ Sikalafu'mofih i amuya'alo minoto lito nohutaya ya'mu Sikalafu'mofih i kapoloko mege'i moloto bilune. ²⁶ Lugufa'uba hofa toloto ai fitu fenogo ai fitu fenogo nehinogoti bona'magihi komopa'anigu sibina hilina nasana melilune. To siko ai hu etenogo ai hu etenogo yanamu'i ya mehilune.

Keta'a hiti nasanalo ai he'menogo ai he'menogo hilutana

6 ¹ Nalalu'nigita, lenali folagahatinigu moneuba foipa foya li huto hulenogo lenali Sikalafu'i hiti nehanamagita leniginaga fi etenogo yamofih i fulu hite le'mo bati bati hilo. Ya nehitetini lenimi'i malalana'mu limite ke lalagi kaba hilo. ² To keta lenoholata nohina nasana yamofih i

ai he'menogo ai he'menogo nehite Kilisitou ka lu molo'ehinamofihi ya'ma bati hite kehelilana'mu yabe. ³To bo moneuba fa'mene lusi bo menohina'auba ai'a kumu nani sipi bo nohube luto hapa'a futu'a suhi huto ni'igo kehelilina'a ai keheli sibina huto negi nose suhi nohilina'mu yabe. ⁴Yana'mu folagahatiniguti mone'amagi eto eto hite hapa hapatini bu go bebe salo. To hapatini mone bati hinogo bu gelete ana hapa hapatini lenegelo bise kamofihi huto hilina. Yamofihi lenalitini lite melete hilana yanauba li huto hilibe. Bona'i mone'amagihi hapa'aniga keheli melete legegeto hilafi lite ya melilo. ⁵Foyamofihi ketana'a aguna ito le'mo eto eto huto afo'agita lolo huto nohune.

⁶Kilisitohi mono ka kehelite neminana bo lenali ana ka le'mo eto eto nehana bo lenali ana'ina guna ite epilabe.

⁷Lenali komopatinigu keheli fetaga mehilo. Hu'mamofihi mi'i mele'ahanamofihi meni'ibe. Bona'magi enali foya lilanalo minete yamofihi legeya'ago lilana'mu yabe. ⁸Mone'a enali tafa komopa'anilo kehelite tafa komopa'animofihi foya ya'ma fililatana li huto hilana'mu yabe. To mone'amagi enali Sikalafu'mofihi foya lilana enali minete Sikalafu'mofihi legeya'a enemehi mefilise mino kosaba huse nasana lamana'a lilana'mu yabe. ⁹Ya huto ni'igo ana'ina lamana'amu ya'ma kosele'i mehose amuya moloto lito ho tito hilune. Buto kosele'i melahalutamofihi Hu'mau molo'ehina kana'alo minoba minoba huse nasana li huto hilutana yamofihi legeya'a lilune. ¹⁰Ya nohuto kana'ati ni'igo bona'i asaga'magihi lemehi epito hetofa hu epalalune. Ya nehinogoti mono kagu ligibo enali'ani lalalutigihini nasana ya'ma lelito tito enele'mo bati hilune.

Lipoti molo epito keke'i lu epolo'ehina

¹¹Lenali fayahi napa'a ya'ma nani nayaha'niloti koyo'ohuna. Ya bu galo. ¹²Bona'i luga'amagi enali enugufa'ani le'mo ho tilata nehanamagi lenalitini lenugufa keya'i gufa laga hu'ehina'a hiti minalabe lite amuya melelata lenegekesa lite nehabe. To enali enugufaga henabe lite laga nehabe? Hu'mamofihi keya'a enugufaga minalibe lite nehana'a meni'ibe. Ya'ma Kilisitou malipu yafalo fili'ehinauba ya'muko lele'mo bati hilina ni'ibe lite lilenogomo Yuta bona'magi kalana'i mele epilabe. Enali ya'ma kehelite kete higo Yuta bona'i kalana'i mele lepalalana'mu hu lalibe lite enugufa laga nehana yabe. ¹³To enugufaga keya'i laga hi'ahana bona'i enali Moseu keya ka lu'ehina ka mone kegi'a mege'i menemalabe. To lenali ma lite nekehelibe. Lenali hiti enali hiti keya'a hiti nehite molo emilenogo enali'ani enugufa'ani lelite tilune'mu nehabe. ¹⁴Nani ya'ma ana'ina'nimufi yana'mu melube. Sipi Boti Yesu Kilisitohi malipu yafalo fili'ehinamofihi ya'ma ka'a moneko kumu liyafa huto lu emilata nohube. Yana'mu yabe luto melugu nasana fulupa ito

kisililatana'mu kehelinogo metilibe. To ana huto melugu nasana'mu kehelito mege'i molo'ohunamofihi bu nogogo nele'mo kefefehihilina'mu yabe. ¹⁵Lugufalo Hu'mamofihi keya'i laga hu'ehina ya ni'ifihi? Laga mehu'ehina ya ni'ifihi? Yamofihi ya'ma lamana'a meni'ibe. Kosaba lemehati hiti minaluta nasana moneko'isi lamana'a ni'ibe. ¹⁶Yagu'ya mineme bite mine'ahana'a lenalitoga Hu'mamofitogati fuluna'a to keke'i luse'na'a lenele'mo bebe sese'na minomo tito minalibe. Ya nehinogo Hu'mamofihi yagapana'a silagatoga ya'ma minalibe.

¹⁷Ma kaga lu nolepuna su halibe. Kalana'i mele netete nehago nufuhe'i nugufalo ma ni'igo yamofihi nani Yesuhi keke'le bo'a nohube. Yamofihi hapa'a huto hulata nohinamo ni'inagi kaga ya'ma lu nolepuna mamofihi le'mo gupilo bo moneuba keta foya aku'i menimilina'mu yabe.

¹⁸Nalalu'nigita, Sipi Boti Yesu Kilisitohi lenehe'mose'nauba komopatinigu mino lito buto mineno. Lama'naka.